

16/9/2014

ΕΡΩΤΗΣΗ

προς τον κ. Υπουργό Υγείας

Θέμα: «Η υποχρηματοδότηση του ΚΕΘΕΑ σε συνδυασμό με τη μνημονιακή δέσμευση περιορισμού προσλήψεων υπονομεύει το θεραπευτικό του έργο και οδηγεί στη λειτουργική του απαξίωση»

Η αναζήτηση και χρήση ουσιών δεν μπορεί να αποκοπεί από το οικονομικό, ιστορικό, κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο παράγεται διαρκώς, μέσω συγκεκριμένων πολιτικών επιλογών, επισφάλεια, απόγνωση και εξαθλίωση, με αποτέλεσμα την εμφάνιση νέων ουσιών, την αύξηση των άστεγων εξαρτημένων και την έκθεσή τους στον HIV. Ο απολογισμός έργου που έδωσε το ΚΕΘΕΑ στη δημοσιότητα τον Ιούνιο 2014 καταγράφει αυξημένη ζήτηση για υπηρεσίες θεραπείας και συνεχή αιτήματα τοπικών κοινωνιών για νέα προγράμματα. Μέσα στη χρονιά δέχτηκαν υπηρεσίες από το ΚΕΘΕΑ 13.500 άτομα, χρήστες ουσιών και μέλη οικογενειών, ενώ περισσότερες από 15 πόλεις ζητούν από τον οργανισμό να δημιουργήσει νέες μονάδες στην περιοχή τους. Υψηλή εμφανίζεται επίσης η ζήτηση υπηρεσιών προς το ΚΕΘΕΑ για παρεμβάσεις πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης στις εκπαιδευτικές κοινότητες, τις τοπικές κοινωνίες.

Παρ' όλο που η χρήση ουσιών και οι ανάγκες για θεραπεία αυξάνονται, η κυβέρνηση και συγκεκριμένα το Υπουργείο Υγείας, μέσω μιας νεοφιλελεύθερης προσέγγισης αποφάσισε να προχωρήσει σε νέα δραστική περικοπή της επιχορήγησης προς το ΚΕΘΕΑ, η οποία από το 2009 μέχρι το 2013 είχε ήδη μειωθεί κατά 25%. Όσον αφορά το ζήτημα της υποχρηματοδότησης η Υφ. Υγείας κα Κ. Παπακώστα ανέφερε στις 8/7/2014 στη Βουλή ότι εισηγείται την επιχορήγηση του ΚΕΘΕΑ με το ποσό των 20,6 εκ ευρώ για το έτος 2015 (18,5 εκ. ευρώ για τη λειτουργία του, 2,1 εκ. ευρώ για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης), με επιπρόσθετο κονδύλι 2,250 εκ ευρώ (550.000 ευρωπρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, 1,2εκ ευρώ έσοδα επιχειρηματικής δραστηριότητας, 500.000 ευρώ χορηγίες-δωρεές). Ενώ, στις 28/7

εστάλη ηλεκτρονικό μήνυμα στη Διοίκηση του ΚΕΘΕΑ από τη Γεν. Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπ. Υγείας για υποχρεωτική προσαρμογή του προϋπολογισμού του για το 2015 στα 16 εκ. ευρώ, με βάση το μεσοπρόθεσμο πλαίσιο 2015-2018 που ψηφίστηκε το Μάιο 2014.

Συγκεκριμένα, το νέο πλέον μεσοπρόθεσμο πλαίσιο 2015-2018 ορίζει για το Υπουργείο Υγείας μειωμένο προϋπολογισμό κατά 200εκ ευρώ, δηλ. από 4,3 δις για το 2014 σε 4,1 δις το 2015, χωρίς, ωστόσο, να προβλέπει ότι η μείωση αυτή χρειάζεται να επιτευχθεί από την περεταίρω υποχρηματοδότηση των ΝΠΙΔ. Όμως, το ποσό των 16 εκ. ευρώ με το οποίο προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί το ΚΕΘΕΑ για το 2015 δεν είναι μόνο σε πλήρη αναντιστοιχία και με την παραπάνω δημόσια τοποθέτηση της Υφυπουργού (8/7/2014), αλλά οδηγεί πλέον το ΚΕΘΕΑ, ο προϋπολογισμός του οποίου για το έτος ανέρχεται σε 20,5 εκ. ευρώ, σε αδυναμία κάλυψης βασικών του αναγκών, θέτοντας σε κίνδυνο τη λειτουργία των υφιστάμενων προγραμμάτων απεξάρτησης.

Είναι σαφές ότι η υπόχρηματοδότησή του πρόκειται για μια νεοφιλελεύθερη επιλογή η οποία ενισχύει την ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στο πεδίο των εξαρτήσεων για να καλυφθεί το «κενό», πρωθώντας παράλληλα το μοντέλο της «αυτοχρηματοδότησης» του οργανισμού μέσω αναζήτησης φιλανθρωπικών δωρεών/χορηγιών.

Όμως, η μειωμένη χρηματοδότηση του ΚΕΘΕΑ σχετίζεται και με την έλλειψη προσωπικού και τον περιορισμό προσλήψεων, αφού από το 2009 μέχρι και τις 31/12/2013 οι εργαζόμενοι του μειώθηκαν κατά 78 άτομα, ενώ από το 2006 δεν υπάρχει καμία έγκριση προσλήψεων. Αυτό συμβαίνει διότι η κυβέρνηση έχει φροντίσει να δημιουργήσει το πρόβλημα της υποστελέχωσης μέσω της Ψήφισης του Ν. 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 – Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016», ο οποίος επιβάλλει (υποπαράγραφος Ζ.5, περ.1) τον περιορισμό προσλήψεων αναφέροντας τα εξής:

«Από την 1^η Ιανουαρίου 2011 μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2016, ο αριθμός των ετήσιων προσλήψεων και διορισμών του μόνιμου προσωπικού και του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στους φορείς της παρ. 1 του άρθρου 1 του

v.3812/2009 δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος συνολικά από το λόγο ένα προς πέντε (μια πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις) στο σύνολο των φορέων».

Στο ΚΕΘΕΑ, αυτή τη στιγμή, υπάρχουν 78 αποχωρήσεις τα τελευταία χρόνια και βάσει του παραπάνω μνημονιακού περιορισμού δεν μπορούν να γίνουν παραπάνω από 15 προσλήψεις. Ωστόσο ούτε αυτός ο ελάχιστος αριθμός προσλήψεων έχει εγκριθεί. Ως εκ τούτου, αυτή τη στιγμή, το ΚΕΘΕΑ προσπαθεί να καλύψει αυξημένες ανάγκες με 480 εργαζομένους (426 με σχέση πλήρους απασχόλησης, 54 μερικής απασχόλησης), κατανεμημένους σε περισσότερες από 100 μονάδες σε 23 πόλεις και 18 σωφρονιστικά καταστήματαόλης της χώρας. Αποτέλεσμα αυτής της υποστελέχωσης είναι η λειτουργία δομών του ΚΕΘΕΑ, ιδίως στην περιφέρεια (Άρτα, Ναύπλιο, Ρόδος, Λιβαδειά, Ηγουμενίτσα κ.λπ.), σε οριακές εργασιακές συνθήκες οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο την επαγγελματική υγεία των εργαζομένων και υπονομεύουν το εύρος και την ποιότητα των υπηρεσιών.

Σχετικά με το ζήτημα της υποστελέχωσης του ΚΕΘΕΑ, τον Ιούλιο του 2014 σε επίκαιρη ερώτηση του βουλευτή του ΚΚΕ κ.Ι. Γκιόκα προς την Υφυπουργό Υγείας κ. Κ.Παπακώστα, η ίδια απάντησε σε γενικόλογο ύφος τα εξής: «Όσον αφορά το θέμα των προσλήψεων , την 1.7.2014 η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας υπέγραψε σχετικό αίτημα προς το Υπ.Διοικητικής Μεταρρύθμισης, αλλά και το Υπουργείο Οικονομικών, προκειμένου να εγκριθεί η πλήρωση 150 θέσεων -είναι στοχευμένες- διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων μόνιμου προσωπικού για τη στελέχωση μονάδων ψυχικής υγείας αρμοδιότητας μας, 200 θέσεις διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, οι οποίες θα καθοριστούν με απόφαση Υπ.Υγείας, εκτιμώντας τις ανάγκες των φορέων». Ενώ, για το ΚΕΘΕΑ ανέφερε ότι «αυτή τη στιγμή είναι στο στάδιο των υπογραφών σχετικό αίτημα προς το Υπ. Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης για την έγκριση παράτασης πρόσληψης 42 ατόμων θεραπευτικού προσωπικού με σύμβαση ορισμένου χρόνου, διάρκειας 1 έτους».

Ωστόσο, τα 42 αυτά άτομα, αφορούν τους εργαζόμενους στα 7 Πολυδύναμα Ψυχοδιαγνωστικά Κέντρα του ΚΕΘΕΑ, νέες δομές διετούς λειτουργίας που επιχορηγούνται από το ΕΣΠΑ. Οι εργαζόμενοι αυτοί απασχολούνται αποκλειστικά στις νέες δομές για όσο αυτές λειτουργούν και δεν συνεισφέρουν στην κάλυψη των χρονιζόντων και αυξανόμενων κενών στο σταθερό κορμό υπηρεσιών του ΚΕΘΕΑ. Σύμφωνα με το ΚΕΘΕΑ, για την κάλυψη των πιο επειγουσών αναγκών του πανελλαδικά απαιτείται η άμεση πρόσληψη 48 ατόμων

πλήρους απασχόλησης διαφόρων ειδικοτήτων (Ψυχολόγοι, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Κοινωνιολόγοι, Ειδικοί Θεραπευτές-Απόφοιτοι Θεραπευτικών Προγραμμάτων).

Επειδή το επόμενο διάστημα αναμένεται να δοθεί στη δημοσιότητα, έστω και με σημαντική καθυστέρηση, το νέο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Ναρκωτικά 2014-2016, στο οποίο το ΚΕΘΕΑ αναλαμβάνει σημαντικό ρόλο, με τη δημιουργία προγραμμάτων και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στις νέες ανάγκες. Είναι προφανές ότι η υλοποίηση του Σχεδίου εξαρτάται από την επάρκεια οικονομικών και ανθρώπινων πόρων και ότι προϋποθέτει την ενίσχυση του ΚΕΘΕΑ και των άλλων φορέων και όχι την αποδυνάμωσή τους.

Επειδή η υποχρηματοδότηση και υποστελέχωση του ΚΕΘΕΑ αποτελεί μέρος της ευρύτερης νεοφιλελεύθερης πολιτικής στο πεδίο της συρρίκνωσης και απαξίωσης των δημοσίων δομών υγείας

Επειδή ένα διαρκώς υποστελεχωμένο ΚΕΘΕΑ οδηγείται σε υπονόμευση του σημαντικού του θεραπευτικού έργου στους/στις εξαρτημένους/ες και είναι αδύνατο να πραγματοποιηθούν οι υποσχέσεις της Υφυπουργού για προσλήψεις σε προσωπικό, όταν αυτός σκόπιμα υποχρηματοδοτείται και η διαδικασία προσλήψεων στο στενό και ευρύτερο τομέα, προσκρούουν στο νεοφιλελεύθερο δόγμα των μνημονιακών δεσμεύσεων

Ερωτάται ο κ. Υπουργός Υγείας:

1. Σε πιο ύψος προτίθεται να διαμορφώσει το Υπουργείο τον προϋπολογισμό του ΚΕΘΕΑ για το 2015, ώστε να μη θέσει σε κίνδυνο τη λειτουργία των προγραμμάτων απεξάρτησης;
2. Ολοκληρώθηκε η διαδικασία της έγκρισης του αιτήματος από το Υπ. Υγείας, προς το Υπ. Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Υπ. Οικονομικών για την πλήρωση 150 θέσεων σε μονάδες ψυχικής υγείας; Βάσει ποιου συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος και πόσες από αυτές θα καλύψουν τις ανάγκες του ΚΕΘΕΑ;
3. Πέρα από τις δημόσιες δεσμεύσεις της Υφ. Υγείας κας Κ.Παπακώστα για ανανέωση της σύμβασης ορισμένου χρόνου διάρκειας 1 έτους σε 42 άτομα, τα οποία απασχολούνται σε επιχορηγούμενα από το ΕΣΠΑ Πολυδύναμα Ψυχοδιαγνωστικά

Κέντρα, πώς ακριβώς προτίθεται να καλύψει τα υπόλοιπα πολύ σοβαρά κενά θέσεων στο σταθερό κορμό υπηρεσιών του ΚΕΘΕΑ;

4. Όσον αφορά τις υπόλοιπες 200 θέσεις κλάδων και κατηγοριών ΠΕ ή ΤΕ, οι οποίες πρόκειται να κατανεμηθούν με υπουργική απόφαση, βάσει των αναγκών των φορέων, πότε ακριβώς θα ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία και ποιους φορείς συγκεκριμένα αφορά αυτή η κατανομή;
5. Με ποιο τρόπο σκοπεύει το Υπουργείο να ενισχύσει το ΚΕΘΕΑ και συνολικά τους αναγνωρισμένους φορείς θεραπείας, ώστε να μην μείνει το νέο Εθνικό Σχέδιο Δράσης στα χαρτιά;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Κωνσταντίνος Ζαχαριάς

Χρήστος Μαντάς

Ανδρέας Ξανθός

Γιάννης Ζερδελής

Νίκος Μιχαλάκης

Βασιλική Κατριβάνου

Βασίλης Κυριακάκης

Νίκος Βούτσης